KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nauki pomocnicze historii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Auxiliary Sciences of History
Kierunek studiów	Historia sztuki
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Studia I stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Studia stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Krzysztof Gombin

Forma zajęć *(katalog zamknięty ze słownika)*	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	III	2

Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z historii.

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z uznanym w nauce polskiej kanonem nauk pomocniczych historii, ze szczególnym zwróceniem uwagi na aspekty mogące przydać się w pracy badawczej historyka sztuki.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student posiada podstawową wiedzę na temat pojęć związanych z takimi naukami pomocniczymi jak: genealogia, chronologia, geografia historyczna, metrologia, paleografia, bibliologia historyczna, dyplomatyka, archiwistyka, numizmatyka, sfragistyka, heraldyka, nauka o znakach władzy i prawa.	K_W12
W_02	Prawidłowo interpretuje wybrane źródła ikonograficzne wykorzystując przy tym osiągnięcia paleografii, bibliologii, numizmatyki, sfragistyki, heraldyki, nauki o znakach władzy i	K_W12

	prawa.	
W_03	Objaśnia powiązania dyscyplinarne nauk pomocniczych historii z innymi obszarami nauk humanistycznych.	K_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Opisuje obiekty będące przedmiotem badań poszczególnych nauk pomocniczych historii z wykorzystaniem fachowego słownictwa.	K_U05
U_02	Prawidłowo interpretuje wybrane źródła ikonograficzne wykorzystując przy tym osiągnięcia paleografii, bibliologii, numizmatyki, sfragistyki, heraldyki, nauki o znakach władzy i prawa.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma świadomość konieczności nieustannego doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności.	K_K06

.

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. genealogia 2. chronologia 3. geografia historyczna 4. metrologia 5.paleografia 6. bibliologia historyczna 7.dyplomatyka 8. archiwistyka 9.numizmatyka 10. sfragistyka 11. heraldyka 12. nauka o znakach władzy i prawa

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	wykład konwersatoryjny	kolokwium pisemne egzamin	oceniony i sprawdzony tekst kolokwium; protokół z egzaminu
W_02	wykład konwersatoryjny	kolokwium pisemne; egzamin	oceniony i sprawdzony tekst kolokwium; protokół z egzaminu
W_03	wykład konwersatoryjny	kolokwium pisemne; egzamin	oceniony i sprawdzony tekst kolokwium; protokół z egzaminu
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	wykład konwersatoryjny	kolokwium pisemne	oceniony i sprawdzony tekst kolokwium
U_02	wykład konwersatoryjny	kolokwium pisemne	oceniony i sprawdzony tekst kolokwium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Zajęcia kończą się pisemnym kolokwium, slajdówką ze znajomości herbów oraz egzaminem ustnym z trzech wybranych lektur. Kryteria oceny Niedostateczny: (W) Student nie zna podstawowych terminów z zakresu nauk pomocniczych historii. (U) Student nie potrafi dokonać interpretacji prostych źródeł historycznych. Dostateczny: (W) Student zna podstawowe terminy z zakresu nauk pomocniczych historii. (U) Student potrafi dokonać interpretacji prostych źródeł historycznych. Dobry (W) Student zna wszystkie niezbędne terminy z zakresu nauk pomocniczych historii, z niewielkim błędami potrafi wykorzystać je w praktyce. Student zna wskazane lektury. (U) Student potrafi dokonać interpretacji złożonych źródeł historycznych. Ocena bardzo dobra (W) Student zna wszystkie niezbędnie terminy z zakresu nauk pomocniczych historii, i potrafi wykorzystać je w praktyce. Student zna wskazane lektury (U) Student potrafi zastosować podstawowe terminy przy opisie i interpretacji źródła historycznego

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
J. Szymański, Nauki pomocnicze historii, Warszawa 2009 (lub wydania wcześniejsze).
Literatura uzupełniająca
Adamczuk A., Prawo i obraz w miniatorstwie średniowiecznym. Iluminowany rękopis Concordia discordantium canonum Gracjana w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej KUL, Lublin 2009; Borkowska U., Królewskie modlitewniki. Studium z kultury religijnej epoki Jagiellonów (XV i początek XVI wieku), Lublin 1999; Cetwiński M., Derwich M., Herby, legendy, dawne mity, Warszawa 1987; Ćwik W., Reder J., Lubelszczyzna dzieje rozwoju terytorialnego, podziałów administracyjnych i ustroju władz, Lublin 1977; Dalewski Z., Władza, przestrzeń, ceremoniał. Miejsce i uroczystość inauguracji władzy w Polsce średniowiecznej do końca XV w., Warszawa 1994; Giergiel T., Symbolika jelenia w polskiej heraldyce rycerskiej, Sandomierz 1998; Gieysztor A., „Non habemus caesarem nisi regem". Korona zamknięta królów polskich w końcu XV wieku i w wieku XVI, [w:] Muzeum i twórca. Studia z historii sztuki i kultury ku czci prof. dr. Stanisława Lorentza, Warszawa 1969; Gieysztor A., Spektakl i liturgia - polska koronacja królewska, [w:] Kultura elitarna a kultura masowa w Polsce późnego średniowiecza, red. B. Geremek, Wrocław 1978; Gumowski M., Mennica lubelska w latach 1595-1601, „Roczniki Humanistyczne", t.8,1959, z. 2.; Janicki M.A., Aksjologiczne aspekty epigrafiki i ikonografii portretowej w Polsce późnego średniowiecza oraz wczesnej epoki nowożytnej (uwagi i propozycje badawcze), [w:] Dzieło sztuki: źródło ikonograficzne czy coś więcej?, red. M. Fabiański, Warszawa 2005; Kiersnowski R., Moneta w kulturze wieków średnich, Warszawa 1988; Kubiak S., Monety pierwszych Jagiellonów (1386-1444), Wrocław 1970; Kuczyński S.K., Niektóre zagadnienia symboliki heraldycznej na tle funkcjonowania herbu jako znaku, [w:] Problemy nauk pomocniczych historii, t. II, pod red. J. Szymańskiego, Katowice 1973; Kus J., Księgi złoczyńców. O przestępcach i wymiarze sprawiedliwości w dawnym Lublinie, Lublin 2002; Lileyko J., Regalia polskie, Warszawa 1987; Panfil T., Herb Lublina: geneza, symbolika, funkcje, Lublin 1999; Panfil T., Linqua symbolica: o pochodzeniu i znaczeniu najstarszych symboli heraldycznych w Polsce, Lublin 2002; Piech Z., Obraz Królestwa Polskiego w drzeworytach Quincunxa Stanisława Orzechowskiego, [w:] Sztuka i dialog wyznań w XVI i XVII wieku, Materiały sesji SHS, listopad 1999, Warszawa 2000; Piech Z., Monety, pieczęcie i herby w systemie symboli władzy Jagiellonów, Kraków 2003; Piech Z., Jakiej

ikonografii potrzebują historycy? [w:] Dzieło sztuki: źródło ikonograficzne czy coś więcej?, red. M. Fabiański, Warszawa 2005; Pilarczyk F., Stemmata w drukach polskich XVI wieku, Zielona Góra 1982; Potkowski E., Książka rękopiśmienna w kulturze polski średniowiecznej, Warszawa 1984; Ptak J., Chorągiew w komunikacji społecznej w Polsce piastowskiej i jagiellońskiej, Lublin 2002; Rypson P., Piramidy, słońca, labirynty. Poezja wizualna w Polsce od XVI do XVIII wieku, Warszawa 2002; Ryszkiewicz A., Exlibris polski, Warszawa 1959; Samsonowicz H., Pojęcie przestrzeni w mieście średniowiecznym, [w:] Problemy nauk pomocniczych historii, t. III Katowice 1974; Słowiński J., Rozwój pisma łacińskiego w Polsce XVI-XVIII, Lublin 1992; Stankowa M., Kancelaria miasta Lublina XIV-XVIII w., Warszawa 1968; Suchodolski S., Czy wyobrażenia na monetach odzwierciedlają rzeczywistość, czy ją kreują? Przykład monety polskiej w średniowieczu, [w:] Dzieło sztuki: źródło ikonograficzne czy coś więcej?, red. M. Fabiański, Warszawa 2005; Szymczak M., Nazwy stopni pokrewieństwa i powinowactwa w historii i dialektach języka polskiego, Warszawa 1966; Topolski J., Świat bez historii, Poznań 1998; Trojanowska M., Dokument miejski lubelski od XIV do XVIII wieku. Studium dyplomatyczne. Warszawa 1977; Turska K., Strój Władysława Jagiełły na portrecie konnym w kaplicy św. Trójcy w Lublinie, [w:] W kręgu badań nad sztuka polską. Studia z historii sztuki i kultury, red. K. Majewski, Lublin 1983; Wdowiszewski Z., Genealogia Jagiellonów, Warszawa 1968; Wojciechowski M.J., Exlibris godło bibliofila, Wrocław 1978; Zielińska E., Kultura intelektualna kanoników regularnych z klasztoru w Kraśniku w latach 1469-1563, Lublin 2002; Zielińska T., Archiwalia prywatne. Pojęcie, zakres gromadzenia, metody opracowania, „Archeion”, t. 56, 1971.